

LA TOMASA

SETMANARI CATALA

10 CENTIMS lo número

¡FELÍ
ANY
NOU!

ALS NOSTRES LECTORS
Lliures d'afans y de dany,
osant sempre entera ditxa
A TOMASA a tots desitja
ne passin un felis any

De dijous à dijous

Lo sigle XX

La llufa de "Las Noticias,"

ESTIMAT Pierrot, ja som al any 1900, y devém procurar esmenarnos, porque ja diu lo ditxo qu' *any nou vida nova*.

—Jo prometo ser per tu 'l marit més carinyós y amable.

—No farás mes que lo que deus; especialment si tens en compte que no 's tracta solzament d' un any nou sino també d' un nou sigle.

—¿Qué has dit ara? ¿Tu no estàs bona, Tomasa?

—¿Perquè?

—Perque l' any 1900, per totas las personas sanas del cervell, pertany al sigle XIX.

—Donchs, mira; l' emperador d' Alemanya diu que ha de formar part del sigle XX.

—¿Es graciós aqueix emperador d' Alemanya! En lloch de sigles se tractés de *marchs*, y tu veurías que quan tingués de cobrarne 100, no 's conformaría ab que 'l donguessin per saldat, després d' havernhi pagat 99. Un sigle 's compón de 100 anys, y hasta que aquets han transcorregut, no pot donarse 'l sigle per terminat.

—Si no mes t' espliquessis tu, potser tindrias rahó; pero 'ls que opinan dilerentment, diuhen qu' ha de buscarse la filosofia dels números.

—Los números no 's prestan á grans filosofías. Tenen una lògica freda y terrible que no admet discussions. Un sigle está format per 100 anys y may pot constar de 99.

—Donchs hi ha qui opina, que no va comensar á comptarse l' any 1 fins á haver transcorregut un any.

—Lo qual equivaldría á admetre l' existencia de l' any 0, com denominan en molts teatros á la 1.ª fila, al objecte de que al espectador que li toca la fila última, li sembli que 's troba una fila mes devant de la que li correspón. Mira, Tomasa, seguint aquets graciosos comptes, lo mes de Janer, ó siga 'l primer de cad' any, no comensaría fins lo día primer del mes següent. Lo día primer del any 0 no pot haver existit may, porque 'l zero equival á la negació. Un exemple: Quan se diu qu' una criatura té cinch días, s' entén qu' aquestos corresponen al any primer de sa existencia probable, may al any 0 de la mateixa.

—Casi estich per dirte, que no t' equivocas.

—Mira; sense volguer ofendre al emperador d' Alemanya, crech qu' es aquest un assumpto tan clar,

que ni val la pena de discutirlo. Per mi, afirmar que 'l sigle XX ha comensat ab l' any 1900, es lo mateix qu' assegurar qu' en Silvela es un perfecte regenerador.

—Convenim, dochs, en que 'l sigle XX no comensará fins lo día primer de Janer del any 1901.

—Convingut, y si al emperador d' Alemanya li pica, que rasqui; los sigles no permeten que se 'ls escursi la talla; tenen adquirit lo dret de tenir 100 anys, y per menos no passan.

**

—¿Pierrot, ja has vist l' artística paleta que la Empresa del diari "Las Noticias," nos ha regalat, per ser nosaltres suscriptors al esmentat diari?

—No hi tingut aquet gust, Tomasa.

—Es un treball superior.

—Ja ho suposo, porque desde principi del any últim, casi no ha passat día sense que se 'ns hagi fet saber que l' esmentat regalo assombraría als suscriptors de "Las Noticias," y á las nacions extrangeras. S ha dit que 's tractava d' una paleta pintada magistralment á l' oli y adornada ab unas cintas, unas cintas magníficas, ab los colors nacionals....

—Es veritat; aixó y algunas alabansas mes s' han dirigit á n' aquesta paleta, qu' es la que está embolicada ab aqueixa paperina de neulas qu' está sobre la taula.

—¡A veure aquest' obra artística! ¡No 'm fassis glatir mes!

—¡Mírala! ¿Qué hi dius?

—Que quan vinguin á cobrar aquet mes, diguis que 'ns donem de baixa á la suscripció...

—¿No t' agrada? Tingas present que 's tracta d' un regalo... y que no 's pot ser exigent.

—No; exigent no ho soch; pero no permeto que m' enganyin com á un xino, calificant d' artística paleta á un regalo d' Ignocents. Aquesta paleta es la llufa qu' ha posat "Las Noticias," als seus suscriptors. Aquets periódichs serios van resultantme molt bromistas.

—En quant á aixó últim, no ho nego. Pe 'l día d' Ignocents, casi tots van despatxarse al seu gust, donant unas noticias de camama, que van ferme la mar de gracia. ¿Vas llegir aquell diari que deya que

‘l carrer de Fernando fora tancat d’ un y altre cap y que se ‘l provehiria d’ una especie de claraboya?

—Prou... prou...

¿Y no vas llegir l’ article publicat en las mateixas “Noticias,, referent á un tractat entre Espanya y Inglaterra, pera ajujarse en cassos de guerra?

—Prou .. prou...

—En aqueix article ‘s deya també, que donada la semblansa entre nostras guerras colonials y la del Transwaal, s’ enviaría á un dels nostres generals fracassats á dirigir, per compte d’ Inglaterra, la campanya contra ‘ls boers.

—Prou... prou... Se comprén que ‘l tal articulista es un guassón capás de competir ab en Romero Robledo. ¡Y pobret! per defensar las *garrofas* se veu obligat á parlar en serio al seus lectors. En cambio, que vinch obligat á parlarlos en broma, dupto que ‘ls fassi riure una sola vegada. ¡Jo soch un Pierrrot massa serio y ell un serio massa de broma! Ab lo qual queda probat que ni l’ un ni l’ altre ens trobém en lo lloch que ‘ns correspondria.

—Bueno, noy, no permeto, per la part que ‘m toca, que vulguis passar per serio, porque desde ‘l día que ‘m portares al peu del altar, m’ has fet riure moltíssim! ¡Los casats sempre feu riure! Podreu tenir, si tu vols, molts punts de contacte, ab la paleta que ha regalat l’ Empresa de “Las Noticias,,; pero nosaltres, las vostras esposas, ab una mica de bona voluntat us trobém deliciosos.

—¡Ditxosas de vosaltres! Nosaltres, generalment, á pesar de tota la bona voluntat, us trobém tan detestables, qu’ esperém ab ansia ‘l día que poguém donarnos de baixa á la *suscripció matrimonial*.

PIERRROT DE LA TOMASA.

QUENTO

Dugas senyoras van trobarse un dematí d’ aquest istiu al Piá de la Boqueria, y entaularen lo següent diálech:

—¿Ahont va, senyora Agustina, tan atrafegada?... ¿qué li passa alguna cosa?

—¡Ay, senyora Mundeta!... ¡un trastorn com una casa!

—¡Qué diu, santa cristiana!...

—¡Y precisament d’ una casa ‘s tracta!

—¿Y això?... ¿no se li ha mort pas ‘l seu Bartomeu, Deu no ho vulga?...

—¡Ca, dona; pitjor qu’ aixó!

—¿Pitjor que si fos la mort del seu marí?

—¡Ja ho crech, burranga; y tal, y ta!

—¿Vol dir?... ¡miri qu’ aixó es grava!

—Tot lo que vulga. Figuris qu’ hi trovat l’ *ancalina* que ‘m té llogada la caseia que tinch á Vallcarca, y m’ ha dit qu’ aquesta mateixa setmana se me ‘n và, porque diu que, com son tantas las goteras que hi há al sostre (lo que jo ignorava per complet) casi totas las vigas han fet *mohiment* per lo podridas que ‘s trovan á causa de tanta humitat y, naturalment, com que la que hi habita m’ ha dit que n’ hi havia algunas qu’ amenassan perill de caure, mentres don Ventura, qu’ es

el meu procurador, inspeccionará l’ enrajolat que, casi tot s’ haurá de renovar...

—¿Don Ventura es el seu procurador?..

—¡Ah, si senyora; ja fa molts anys! y mentres ell mirará las rajolas, una servidora contaré las vigas...

—¡Qué ‘m diu!...

—¡Si, dona; las vigas que s’ han de cambiar!

—¡Ah, vamos!—fa la senyora Mundeta, y diu apart:

—¡Vetaqui porque deya que tot aixó tenia més importancia que la vida del seu marí!

—¡Ay, deiximen anar, qu’ es tart y vol ploure!—diu la senyora Agustina.

—¡Sí, que sembla que s’ ennuvo!—contesta l’ altra.

—Per aixó.

—Vaja, vaja, donchs, senyora Agustina; y m’ alegraría que no ‘ls hi atrapés un xáfch contant las vigas ¿eh?..

—No hi ha cuydado ¿sab? ja ‘ns po arém *impermeable*.

ABELARDO COMA.

EPIGRAMAS

Voldria que algú ‘m digués,
puig jo may ho he sapigut,
quan un home pateix més,
ab dinés sense salut,
ó ab salut sense dinés.

CARLOS ALTAIBILL

Un frare de Sant Francés
li preguntá á un estudiant:
—¿Sabrás, fill meu, l’ hora que es?
y ‘l gandul... ¡véjen vostés!
diu:—Si, pare... y passá avant.

JOSEPH BERNAT BALDOVI

Per sortir dels seus apuros
la senyora Encarnació,
volgué vendre un llit molt bo
que li costava vint duros.
Y tan bé ab las sévas tretas
va saberse manejar
que al demunt hi va guanyar,
mes de vinti cinch pessetas.

SEGIMON TRAMONTANA

Sempre cus la Marieta,
mes hi ha un cusí que á n’ allí,
sol passarhi l’ estoneta,
y ella esclama satisteta:
— ¡Quin gust me dona ‘l cusí!

F. RAH LA

Un tenor bastant dolent
deya: De veu no n tinch molta,
pero canto ab sentiment.
— Es cert,—li digué en Climent,—
ab sentiment del que ascolta.

BONAVENTURA GATELL

— ¡Rey, Rey meu!
— ¡Deixam, Pepeta!
¡Al nostre amor poso fi!
— Si tu 'm deixas ¿digas qui
m' omplirà la sabateta?

«Arturo; tu ets mon amor;
soch ta esc'ava, t' ho asseguro
y tu ets, estimat Arturo,
l' únich rey que té 'l meu cor.»

Aquí tenen lo rey que 'ls pares
s' estiman mes: Lo reyet de casa.

K. Bernat

¡Apa, menuts, feu bondat,
que 'l nen qu' es ben aplicat,
si escriu á n' als reys aquets,
de *babóns* y de juguets
veu lo seu balcó atestat.

Los papás embadalits
pe 'ls seus fillets proveheixen;
son festes que diverteixen
tan als grans com als petits.

Aquets reys tan complacents,
castigant sense bastó
no més portan que carbó
als xicots desobedients.

H.F.

“Any nou,”

Lase ‘n refúm si farém vida nova,
Perque l’ adagi, de tan vell qu’ es, rapapieja.

Tota ma vida que sento dir lo mateix y cad’ any he fet igual: anar tirant ab prou feynas.

Fora del any que ‘m varen casar, que vareig haver de cambiar de vida per forsa, may he vist que resultés cert semblant axioma.

«Any nou, vida nova» es la máxima més roman sera que figura en lo llibre de las sentencias.

¡Tant debó que ja qu’ he comensat aquest any com l’ altre ó més malament, l’ acabés ab cambi complet de vida!

Millorantla, ey; perque per haver de perdre ab lo cambi, Deu me conservi la que passo.

No negaré que tots ‘ls del nostre brás, qui més qui menos, desitjan cambiar de viure anyalment; més com que Nostre Senyor ‘ns ha cridat pe ‘l camí del xavo, may passarem per la carretera del quarto d’ hu.

Per nosaltres no hi hán adagis que valguin, ni propósitos que ‘s plantejin, ni projectes que ‘s realisin.

Per anys que visquém, no passarém d’ aquí ahont sóm; y *pela avant-pela* arrera, gracias que aném couhent y menjant, menjant y patint, patint y...

Y Deu ‘ns ho conservi; que, com tot es relatiu en aquet mon, ‘ls que vénen darrera nostra ‘s creuen que ‘ns la passém tant bé y ‘ns envejan nostre estat, com si la sort ‘ns eixís per las butxacas...

¡Infelissos d’ ells y pobres de nosaltres!

Anys endarrera, á cada any que finava se m’ acu dia la següent reflexió: ¿qui sab si aqueix any que vé, Pep, ‘t podrás riure de més de quatre?

Aixó si, tot reflexionantho confesso que m’ escapava ‘l riure de sóta ‘l nas.

Han passat un reguitzell d’ anys vells y nous y ara si que ‘m he convençut de la fatalitat y de la forsa del *xino*, y exclamo mofantme de mas pretensions regeneradoras de l’ ermilla: —¡Ja pots rumiar, ja, Pep! que n duras poch de capellans al enterro!

Aquesta es la rahó per la qual, de déu anys en aquesta part, tots ‘ls anys nous ‘ls consideri de la mateixa calanya que ‘ls altres antecessors; tant es aixís que ‘m preocupa molt poch, millor dit, gens lo del any passat y lo del any que vé.

Any nou, vida vella, ¿quin remey ‘ns queda, donchs?

Jo procuro fer anys. ja que no puch fer diners y fins al any present es lo únich que ‘m ha donat bon resultat.

La proba es que ‘m trovo bé del cap (per malsde-cap que passi); no ‘m fá mal ‘l ventre (per més que tingui la panxa prima); menjo poch á poch y dormo ben depressa, cosas que no poden dir las en veritat més de quatre, ab tot y la seva planta... y poca *uva*

D’ un any al altre m’ he anat desenganyant de las malas anyadas que ‘ns han passat per demunt arruinantnos y desacreditantnos per tot lo mon, d’ ensá

que ‘ns han regit aqueixos pocas vergonyas d’ anys carregats de vuyts y nous que han sigut la meva *pesadilla* y que ni mereixerian ser consignats en la última década del sigle xx, per no haver *lligat* may ab las conveniencias y necessitats del nostre terrer.

Encare que cad’ any aném á menos, perque á es panyol endarrerit cap anyada li es bona, y com més aném menos valém, passém aquest any nou prenentho tot á la fresca (que ara es ‘l gran temps) y fém tots ‘ls possibles pera que á empentas y rodolons podém arrivá al altre sigle; demanant á la Providencia que si ‘l xix ha sigut ‘l de las llums, lo xx no ‘ns deixi á las foscas.

PEPET DEL CARRIL.

Bibliografía

Darrerament hem rebut las següents obras:

A cal notari ó uns capítols matrimoniales desfets, saynete en un acte y en prosa, original de Ramón Ramón y Vidales, que fou estrenat ab gran éxit en lo Teatro Catalá (Romea) en la nit del 16 de Octubre passat

Dita obra es, sens dupte, la que ha obtingut mes éxit en la present temporada en dit teatro.

Esmeradament impresa en la impremta de Ramón Germán, de Vendrell, se ven al preu de una pesseta en las principals llibrerías.

Honor, Alma y Vida, drama castellá en tres actes original del conciensut escriptor Federico Urales, que conté una especie de prefaci en que dit autor esplica ab tots los ets y uts lo calvari que ha hagut de passar pera l’ estreno de dita obra y ab tot... encare s’ ha de estrenar.

Lo Sr. Urales, demostra que quan convé, no te pels á la llengua.

Per lo demás hem füllejat *Honor, Alma y Vida*, y lo creyém digne de representarse y hasta no vaciém en asegurar son bon éxit.

Lo Cassador, monólech en vers, original de Joseph Martrus, estrenat ab brillant éxit en lo teatro Conservatori de Manresa en la nit del 13 de Decembre de 1861.

¡*La Rialla!* monólech en vers, original de Joseph Ferrè Roig, estrenat ab gran aplauso en lo teatro de la distingida societat *Antichs Guerrers* en la vetlla del 22 Maig del any passat.

A tots los autors, los hi doném las mes expresivas gracias per la distinció que han tingut vers nosaltres.

¡REYS!

INNUMERABLE munió
de tipos majors d'edat
aquest any, també han posat
«la saba e'a al balcó»

De 'ls reys la infantil ficció,
no passa ab lo curs dels anys,
que á pesar dels desenganys
que la vida sempre 'ns dú,
no existeix al mon ningú
sense esperansas ó afanys!

Aixís com posa 'l noyet
prop del balcó, la sabata,
ó 'l cistell ó la safata,
esperant son regalet,
no hi ha jove ni home fet
que, ab bona ó ab mala lluna,
no 'n tingui pensada alguna
y nó posi ab ver amor
la sabata... del seu cor
al balcó de la Fortuna!

Lo jovenet á qui apunta
dalt del liabi 'l pel muixi
si ell 'ns ho gosés á dí
ó contestés la pregunta,
diria que ja barrunta
lo que 'ls Reys li portarán;
—Una xicoia *frappant*
Una petaca... de gala,
mistos... ¡y la clau d'escala
per fugí al café-cantant!

Vice-versa la mosseta
qu' al cayent dels quinze anyets
fa denteta als senyorets
y als vells verts los fa denteta,
sos somnis de modisteta

voidria pe 'ls Reys benehits,
en realitat convertits;
—Cotxe, minyona y cambrera
anells, brillants de primera,
y un arsenal de vestits.

L' obrer, qu' en son dur treball
va deixant trossos de pell,
també espera un cap-girell
per no haver d' aixecà 'l mall.

Al burgés que 's menja 'l tall
y lo xucla fins al moll
voldria tallarli 'l coll...

¡Y tot ab lo fi senzill
de corre idéntich perill
picant ell mes que cap poli!..

Lo qui á la rifa interessa,
als Reys com los nens escriu
sozament que no 's hi diu;
—aixó vull ó aixó 'm fa pessa—
No fa com los menuts fressa,
pro vé à dirlos en resúm;
—Prench bitllet, porque 'm consúm
no tenir munts d' or y plata
Jo ja us paro la *sabata*...
Ara vosaltres feu *llum*!

Aqueil que á la Borsa juga,
també als Reys para 'l cistell
y posa en prempsa 'l cervell
donantse la gran marfuga...
Si s' angunia y belluga
ab las *Cubas y Exterior*;
si va á la *dobla* ab furor,
ven *cuatros* y compra *seis*,
es sozament, porque 'ls Reys...
¡li omplin la cistella d' or!

Lo modernista pelut,
d' ingeni y talent pelat,
que 'l compondre un... disbarat
's creu que fa *smart* ó *pschutt*,
prou porfia y fa 'l tossut
y para be 'l cistellió
per ompli'l d' admiració
y d' aplausos de la gent...
¡Lo mal es que, solzament
cull xiulets... (diguem *carbó*!)

Y aixís d' aquesta manera,
tothom, desde 'l xich al gran,
viu constantment esperant
que 'ls Reys ó la Sort lleugera
omplin la seva panera
de regalos y mercés...
L' un vol jochs, l' altre dinés;
l' un s' acontenta ab *bombons*;
l' altre 'n té poch ab *millóns*;
¡y tot hom aspira á més...!

Dels Reys, la infantil ficció,
no passa, no, ab los poch anys
que mentres 's viu hi ha afanys
y neguiteig y ambició...
¡Y pensar qu' aquet corcò
sols engendra mal-fatans!
¡Fora Reys, qu' en tots instants,
son la perdició dels pobles!
¡Fé'n las conquistas mes nobles
sens mes Reys, que nostras mans!

M. RIUSECH.

COSAS DE TEATRO

Un individu entra á la platea d' un teatro durant la
representació del primer acte d' una obra que s' estrena
aquella nit. Un cop assentat á la seva butaca, em-
pren lo següent diálech ab lo senyor que ocupa la del
costat, y que precisament segueix ab molt interés la re-
presentació:

—Qué fa gayre qu' han comensat?
—Tan bon punt han aixecat lo teló.
—Caramba! Si qu' han sigut puntuals. Y, escolti;
que ha succehit fins ara?
—No sabría dirli, porque he tingut un subjecte que
m' ha estat importunant ab preguntas necias.
—Ah! Vaja; aixís tot just son á la primera escena.

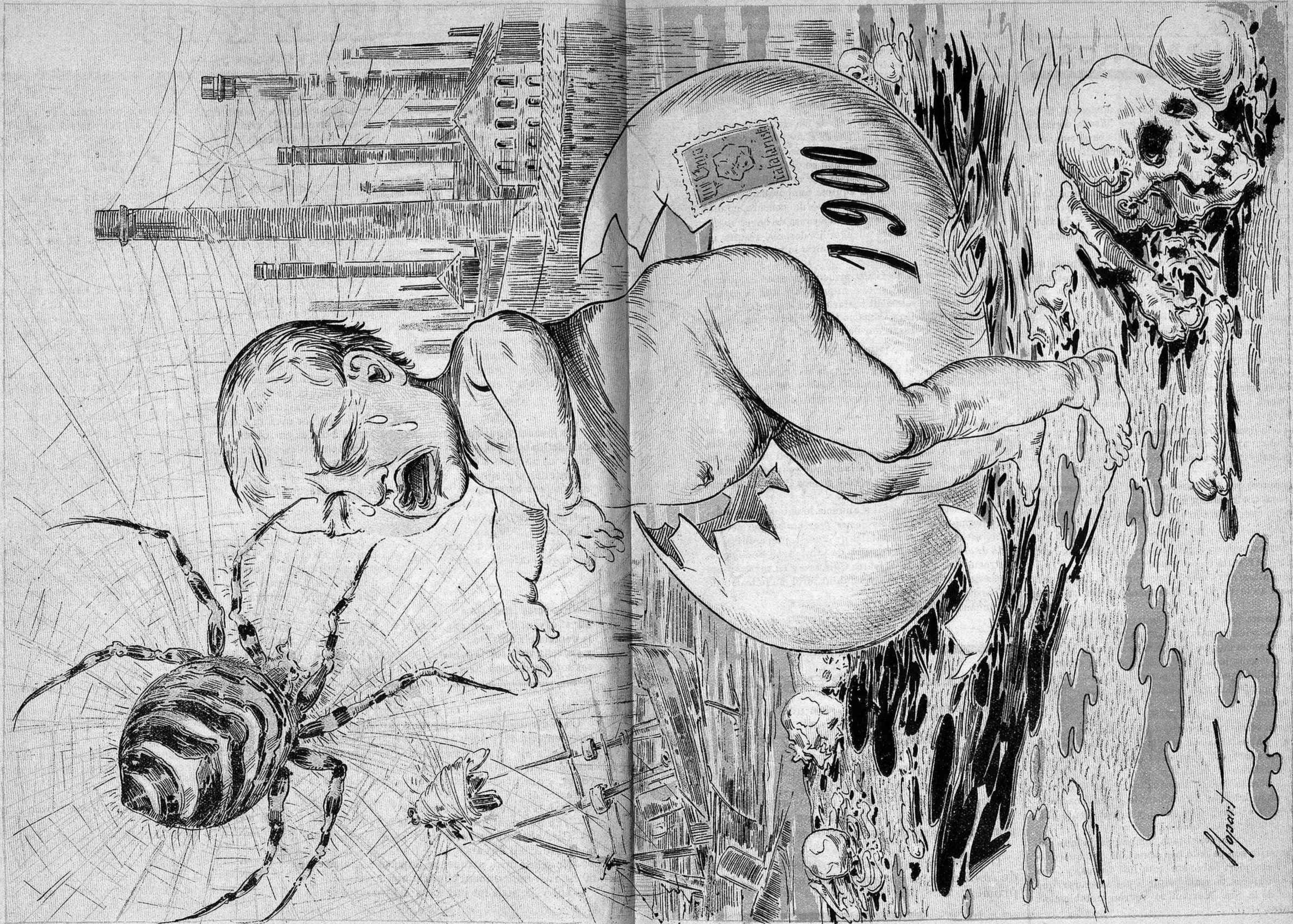
En un teatro ahont va suspendiers la funció, va fi-
xarshi lo següent avis:

«Por causas ajenas á la voluntad de la Empresa, se
suspende la función de esta noche. Mañana se repetirá
la misma de hoy.»

Diálech entre dos companys que 's trovan á la surti-
da d' un teatro.

—Noy, en ma vida havia vist cosa mes gran.
—Vols dir?
—Estupendo, colossal...
—No hi veig motiu per tant, l' obra es bonica, pero..
—No, si jo 'm refereixo al sombrero de la que tenia
al devant... es lo únich qu' hi vist tota la nit.

JOSEPH XIMENO PLANAS.

— ¡Y d' aixó 'n diuhen Espanya!
¡¡Ay la marell! ¡¡Jo tinch por! ¡

Llopart

La funció nomenada d' Ignocents per haverse donat en lo dia de dita con remoració, es la única nota que casi ha omplert los cartells dels teatros y ab ella lo

PRINCIPAL

doná á coneixer una parodia del drama de Rostand *Cyrano de Bergerac* que ab lo titul de *Lo nano del cap pelat* es crigué lo Sr. Montero carregantla de gracia y de xistes apropiats, resultant una bonica parodia de la obra del gran escriptor francés.

També se feu una parodia de una obra modernista que per falta de such en la obra matriu, resultá del tot incolora.

LICEO

Ha tornat á reviurer *La Boheme* per motiu del ajust de la triple Srta. Cavallini encarregada del personatge *Musette*.

Lo tenir que lluytar ab lo recort de la Srta. Martelli que en dit role hi estava notable, la circumstancia també de que arribá la Srta. Cavallini en nostra ciutat lo dia mateix del debut, per lo que li sigué impossible cap ensaig preparatori y lo tenir la seva veu poch ductil ja que es propensa á la desafinació, foren motius suficients pera que no surtis del tot ayrosa en son comés, sent per primera vegada en nostra ciutat, la ópera de Puccini rebuda ab desagrado.

Volém creurer que á donarse alguna altra representació de dita ópera, tindrà millor conjunt, ja que tant la senyora Storchio com lo Sr. Garbin, hi están sublins.

ROMEA

Petita sort va tenir en aquet teatro la funció de Ignocents, puig que resultá una solemne rifada.

Aixis com altres anys, dita funció se repetia alguns dias, en lo present ab lo dia de la *ignocentada*, n' hi va haver prou.

Sembla que ara va de vritat. L' estreno de *Lo comte L' Arnau*, puig s' anuncia pera la setmana entrant.

La circumstancia de que dita obra ha sigut tantas vegadas promesa y sense la mes petita satisfacció ha sigut retirada del cartell, fá que creyém oportu donar la noticia ab carácter solament oficiós, no fos cás que després l' haguéssim de rectificar.

NOVETATS

Tocan á son terme las representacions del drama *Cyrano de Bergerac*, y ab ellas la companyia dramática del senyor González, que á escepció d' aquesta obra, petit recort deixarà entre nosaltres.

S' anuncia pera lo 10 del present la inauguració de nova temporada ab lo debut de la companyia dramática italiana de la célebre artista Sra. Mariani, y á qual frente hi figura lo notable actor Sr. Paladini.

Lo sol anunci de dita acreditada companyia, ja que deixarà l' any anterior son pabelló ben sentat, ha fet que quedessin per complert abonats tots los palcos y una gran part de butacas, de manera que 's pot assegurar que las funcions de la Sra. Mariani, se veurán notablement concorregudas.

En los cartells hem vist anunciadas un sens fi de obras novas, entre ellas *Tristi amori*, comedia de Giacosa; *Fallimento*, comedia de Biverson; *Mamma*, comedia de Praga; *Ponte del diavolo*, comedia de Jaffé y Wolff; *Realtà*, drama de Rovetta; *Vergini*; comedia de Praga; *Amanti*, comedia de Dounay y *La dame de chez Maxim*, comedia de Feydeau, que actualment es lo gran éxit en los teatros de Fransa é Italia.

CATALUNYA (Eldorado)

L' any passat lo Sr. Molas y Casas feu gala de son bon humor en la revista *El Portfolio de Eldorado*, havent obtingut una bona serie de representacions. Natural era que en lo present any se fés algo de nou en di a obra y hem de confessar que ha estat tan acertat que no vacilém en afirmar que será un dels éxits d' aquesta temporada.

En la primera nit si algo hi hagué de censura en dita obra, fou la estensió de la mateixa á causa de haver volgut satirisar massa fets, pero alleugerida després, resulta un devassall de xistes que al mes atontat lo treuhen de son ensopiment.

La execució molt acertada, principalment en lo quadro del tranvia eléctric, que casi hi pren part tota la companyia. Dit quadro solament bastaria pera donar fama á son autor, si lo Sr. Molas y Casas no tingués ja lograda de bon humorista y fiel observador del natura!

GRAN-VIA

També doná tribut á la ignocentada la companyia d' aquet teatro ab la revista (sic) titulada *San Secabó*, la que satirisa ab molta sombra los aconteixements (sic) del finat any 1899.

A haverse presentat ab un xich d' esplendés, com ens té acostumats la empresa d' aquet teatro, la revista *San Secabó*, no duptém que figuraria en lo cartell tan com sa companyera d' art *el traje de luces*, que continúa sent l' éxit de la casa y per *ende más* del género chico en lo que va de temporada.

Pera la setmana entrant s' anuncia lo debut de las célebres hermosas y originals *damas provenzalas* que actualment están *quilotant* al públich de Madrit, preparantse *La sala de armas*, aixerida comedia de Vital Aza; *El chiquillo*, entremés dels jermans Alvarez Quintero y *La cariñosa* sarsuela de Bretón, que está produhint furor en lo teatro de la Sarsuela de la Cort.

Vingan estrenos y... aviat.

UN CÓMICH RETIRAT.

Llista negra

Continuan sent los *morts* de nostre setmanari

RAMÓN SALAZAR de Lleyda, 78 ptas.
V.ª **DAUFI** . . . de Tortosa, 30 "

los qui á pesar de nostras súplicas han continuat dant la callada per resposta.

Com que havém entrat al nou any, just es que de nou los hi busquém las pessigollas, pera aixis darlos *hi gust* durant tot l' any.

Deixém pera més endevant una altre serie de *bonfactors*, si no compleixen lo que 'ns han promes.

LA TOMASA
LA GASTA BOLERA

—¿Per qué 's vesteix l' escot alt
d' una manera tant culta?
— Per no ofendre la moral.
i per no pagar la multa!

Campanadas

No sabem, ni volém saberho, si l' Arrendatarla de cédulas obté grans beneficis en sa explotació, pero per poch que n' obtinga, creyém que deuría tenir mes consideracions pe 'ls que van á provehirse de la indispensable cédula, en sa sucursal de Gracia.

En la ex-vila 's despatxan las cédulas en un piset com un cop de puny, faltat de ventilació y de tota classe de condicions.

Aquets últims días que l' aglomeració de públich ha sigut extraordinaria, s' ha donat lo cas varias vegadas de trobarse reunits en la sala y arcocha del esmentat piset, unas doscentas personas apretadas, com es de suposar, com arengadas en barril, y á punt d' entregar l' ànima al Criador, gracias á la viciada atmósfera del local.

Apart d' aixó, com qu' eran sols dos los empleats que tenían l' encàrrech d' omplir las cédulas y eran moltas las personas qu' havían de tréurela per tota la familia, resultava que al vehí que li corresponía un número d' ordre de despaig un poch alt, esperant, esperant, posava cabells blancs.

Esperém que l' Arrendataria, tenin en compte lo que acabém de exposar, per' lo successiu no tractará com á gossos á las personas que en cumpliment de la ley van á provehirse d' una cédula que no té res de barata

Llegim que la formidable artillería de que disposan los boers, ha passat per las aduanas inglesas, com si 's tractés de maquinaria agrícola.

A la quinta las pessas d' artillería, eran remesas desmuntadas y empaquetadas, á fi de no despertar sospita.

Arrivats los paquets á Zontpansberg, se montavan los trossos que contenían, obtenintse los canons de modelo mes avansat.

Per maquinaria agrícola han passat los esmentats canons, y tal vegada 'ls boers, no mentían, perque poden alabarse de que ab ells han proporcionat als inglesos *las castanyas* mes grosses que s' han produhit en lo present sigle.

Per abusos comesos en lo servey han sigut deixats cessants l' administrador y varios empleats del cementiri de Sant Andreu.

Nosaltres creyém qu' ha sigut una mida massa severa la de clavarlos la cessantia pe 'ls nassos.

Res mes natural pe 'ls empleats d' un cementiri, que s' entretinguessin *en aixecar morts*.

Segons com se mira, encare s' han fet acreedors á un premi.

La distingida classe de sargentos no pot sufrir que 's representi la sarsuela «La luz verde».

En lo teatro Eldorado d' aquesta ciutat durant la representació de la esmentada obra, aimaren una bronca fenomenal que, segons noticias s' ha reproduhit en altrás poblacions.

Sembla que la indignació dels sargentos es deguda á que en dita obra hi surt un sargento qu' ha agafat la mona.

Si es per aixó sols, s' ha de convenir en qu' es sumament susceptible la classe de sargentos y que d' esser aprobada sa actitut, no fora possible cap obra dramática, puig ab iguals

drets podrían reclamar tots los que veyessin posat en mal lloch sobre la escena á un company de professió.

Aquest es lo nostre criteri.

A menos que 'ls sargentos formin una classe privilegiada.

Si es així, no hem dit res.

Los periódichs inglesos atacan ab duresa á Portugal, ab lo pretext de que favoreix declarament als boers.

Diuhen que 'ls portugueses han burlat las lleys de la neutralitat, permetent que 'ls boers proveheixin de queviures y municions en las posesions de Llorcns Marqués.

Tot plegat, com se veu desseguida, no es mes qu' un pretext d' Inglaterra, pera referse dels descalabros qu' ha sufrít per part dels boers, buscant las pessigollas á una nació débil.

Pera comensar, sembla que Inglaterra ja ha demanat la cessió de la bahía de Delagoa, y que 'ls inglesos tenen la intenció de quedársela á la forsa, si de bon grat no 'ls hi es cedida.

Celebraríam que si hi ha motiu, donguin los portuguessos á Inglaterra una llissó encare mes seria que la que li han donat los boers

Se diu que s' ha descubert un suero antialcohólich.

De resultar certa la noticia, los bebedors y 'ls taberners estarán d' enhorabona.

Los uns no pararán de beure y 'ls altres de tirar céntims al calaix.

La única que resultarà perdent, será la escriptura, puig los bebedors ja no farán mes *esses*.

Lo día d' Ignocents va aprobarse en Consell de Ministres la unificació del meridiano de Madrit ab lo de la Europa occidental, disposant que 'l día oficial consti de 24 horas consecutivas.

Aquesta unificació á la forsa havia de ser simpática al actual Gabinet.

¡Com que sempre está á tres quarts de quinze!

En los décims de la lotería del últim sorteig de Nadal, hi ha un error.

En la relació de premis qu' en lo darrera tenen los esmentats décims, se consignan 10 premis de 60 mil, en lloch de trenta mil pessetas.

Alguns jugadors qu' han notat tal error, pretenen que se 'ls pagui á rahó de vuytanta mil pessetas, demostrant ab aixó que qui juga no dorm.

Lo qui en aquet cas ha dormit, es qui *legalment* fa jugar als altres.

Lo monarca d' Europa que 's lleva mes aviat es l' emperador d' Alemanya.

Se comprén, donchs, perque s' ha declarat partidari de que 'l sigle XX comenci ab l' any 1900.

Llevantse tan dematí, quan los altres hi van, ell ja 'n vé.

Lo general Despujol fixará sa residencia á Madrid.
Celebrarém que no s' en mogui.

Ab motiu de discutirse á qui pertany lo ducat de Sevilla, la duquesa donya Josefina, ha declarat que donya Maria Lluisa de Borbón no era filla del difunt don Enrich.

Cosa que ni 'l mateix don Enrich, si fos viu, s' atreviria á contradirli.

Perque 'ls marits, sempre tenen los seus duptes respecte aquet particular.

¿i entre la sang blava passen aquestas cosas, qu' han de fer los mortals vulgars que la tenen del color de la mangra?

Ja s' ha decretat la cessantia de gran número d' empleats del ministeri d' Hisenda.

Se diu que 'ls qu' han rebut, han sigut los empleats d' última fila.

¡Lo de sempre!
El último mono se ahoga.
¡Visca la regeneració!

¡Deu t' ampari 1900!

Si al veni á squet mon no't senyas
volgientos regenerar,
ja cal que—parlante clar—
te cordis las espanyas.

Suposo—sens' ferhi embuts—
que venint de mala rassa,
segurament á la trassa
durás també 'ls papers bruts.

Tois estém tips, farts y cuyts,
deu anys há, d' anys nous y vells
que so's ers han dut tropelis
carregats de nous y vuyts.

Per tant, com que al calendari
perillas si no tens compte,
desd' ara 't puch dir pe 'l prompte:
—¡Deu t' ajudi ó Deu t' ampari!—

J. BARBANY.

Telegramas

Del nostre servey... obligatori

PREIDENCIA, á l' hora del cástich.—Com que jo 'ls hi fet tan poch favor a s Reys, á pesar de titularme 'l seu amic, penso que no 'm portarán res mes que carbó.

Gil Pela.

ROMESCO, á l' hora del turró.—Jo espero que á mi 'ls Reys me portarán una barra de turró silvelista. ¡Com que jo soch l' home de la barra!

Romero.

FOMENT, á l' hora de la llana.—Jo crech que 'ls Reys m' enviarán varias grossas de catecismes per' repartir entre 'ls estudiants de segona ensenyansa.

Didal.

MARINA, á l' hora dels reforços. Jo hi escrit als Reys demanantlos que m' enviessin uns quants barcos de paper. ¡Aixis podrém presentar la cara á las potencias!

Inás.

GOBERNACIÓ, á l' hora de las tupinadas.—Jo hi demanat que 'm portin una lley de sufragi universal, en la que 's concedeixi 'l dret á votar fins als difunts.

Nato.

PUBLICITAT, á l' hora de la esperansa.—Jo pretench que m' envihin la revisió d' un procés; pero 'm semb'a que passarán de llarch.

Junoll.

INTIM, á l' hora de las sebas.—Jo espero que 'm portin un carregament de patatas y tomátechs podrits pera premiar l' éxit de la meva *Culpable*.

Gual.

REPORTERISME, á l' hora de las extravagancias.—Jo espero confiadament, que 'm portarán un barret do copa del tamanyo d' un tamboret.

Figa-rola.

LITOGRAFÍA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, SANT RAMÓN 6—BARCELONA

—Creu, Elvira, en mon amor,
Lo meu carinyo es de lley,
—Te creure, si, fent de Rey,
me portas un anell d' or.

SECCIO DE TRENCA - CLOSCAS

XARADAS

I

Ma primera musical
ignalment dos tres terceta
y veurás qu' es sens quimera
nom de dona mon Total.

II

Prima-inversa vegetal,
uns nota la segona,
es un poble mon Total
y carrer de Barcelona.

ROCAVERT.

LLETRA NUMÉRICA

- 1 2 3 4 5 6 7 -Capita Europea.
- 4 2 1 2 5 6 7 -Nom de dona.
- 3 6 5 - 2 -Peix.
- 1 1 6 - 2 -Animal.
- 1 1 2 3 2 - »
- 1 1 6 5 7 -Poble català.
- 2 1 2 - 5 -Las flors no fan.
- 5 2 1 - 2 -Joch
- 8 2 7 6 3 4 2 -Nom d' home.
- 5 1 2 3 6 3 7 - »

BALDUFA NUMÉRICA

- 6 5 - Nota musical.
- 3 7 - »
- 1 2 3 4 5 6 7 8 - Polotar.
- 4 3 6 6 5 6 2 - Poble català.
- 1 2 6 6 7 2 - »
- 4 7 5 6 2 - »
- 8 6 4 7 - »
- 3 2 1 - »
- 3 1 - »
- 2 - Vocal.

J. SAMOC i J. SEVIR.

GEROGLIFICH

PO PO PO
AR
LA

OLLA

LA

a

SALVADOR PORTAS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 501

- Xarada. - Ma-fà.
- Geroglifichs. comprimits. - Ansanall.
- Prusians.
- Logogrifo numèrich. - Saturni.
- Geroglifich. - A' un malalt deuli re-moys.

LA TOMASA

PERIÒDIC FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI.

Preus de Suscripció:

- Espanya y Portugal, trimestre. 1'50 Ptz.
- Extranger id. 2'50 »
- Número corrent. 0'10 »

Tota reclamació podrà dirigir-se a la
Administració y Redacció

CARRER DE SANT RAMON, 6.